

BACI Open House shares and celebrates the achievement of the Community, featuring the women who are kick-starting their own Childcare, licensed Childcare Service to Help the Community Economic Self-sufficiency .....page 2 & 12

Community Integration Guidebook Being Developed - the materials and information through a series of workshops and making the copies available to the new comers.....page 2

Educational Workshops Conducted through collaborative partnership - As part of our efforts to assist our community members become self-sufficient and integrated.....page 3

Burmese & Chin Section

Kan community caah tuah khawh le zulh khawh ah cun a tha lai tiah ruahmi

Expected Norms and Practice for the Community.....page 6

Misual Pawl he Petlai in Thei Tlei le I Ralrin Aherhmi

WBIW news nih an tialning ah, 2013 kum chung ah hin kum dang nak in.....page 7

Nau Zohkhenhnak le kan Community Caah Hlawnak
Childcare and Its Benefits...page 4

Contact: BACI Center

4925 Shelby Street #200
Indianapolis, IN 46227
Tel: 317-731-5537 | info@baci-indy.org
www.baci-indy.org

Licensed home-based childcare service providers.....page 2

Community to Observe MLK Day: UIIndy, BACI, Chin Community of Indiana .....page 5

Essay Contest: "The Importance of Community Integration" .....page 7

Burmese & Chin Section

လိုင်စင်ရကလေးစောင့်ရှောက်ရေး ဌာန နှင့် အကျိုးခံစားခွင့်များ .....page 9

စိတ်ကျွန်းမာရေး၊ စိတ်ရောဂါ၊ နှင့် စိတ်မူမယ်ခြင်း ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှန်င့် အယူမှားများ .....page 8

Invitation to the Chin National Day Celebration Feb. 22nd ...page 5

Licensed Childcare Service to Help the Community Economic Self-sufficiency

The refugee women are being trained to become licensed home-based childcare service providers under BACI Childcare Microenterprise Development Project (CMED). As the outcome of this project, at least ten women in our community have started or will soon be running their licensed home-based childcare as their own small businesses whereby they not only become economically self-sufficient individuals and families, but also will help many community members get out of the public assistance. These well trained and licensed women will also help address the issues of the refugee children being freed without adult supervision, which has become a concern for several neighborhoods. By providing a safe environment and quality services, we hope many of these community problems will be solved.

We encourage mothers in our community to send their children to these professional childcare service providers. They will provide not only a safe shelter for your children, but a quality service that uniquely fits the need of your children social, mental and educational development. We also would like to invite residents and neighbors to participate and support this effort.

Please see more information and childcare addresses on page 5, 10 & 11.

Women at First Aid and CPR Training

Community Integration Handbook Being Developed

To help community integration of the growing Burmese refugee population in Central Indiana, the Burmese American Community Institute is developing Community Integration Handbook, which is being translated into Burmese and Chin as a component of one of our programs Inform, Navigate, and Direct You Program (INDY).

The topic include understanding American culture, property and garden care, how to be a good neighbor, cooking and home safety, fishing safety, online and physical safety, domestic violence, substance abuse, minor laws, the importance of good moral character as a citizen, mental health, personal health/hygiene, bill of rights.

As part of our comprehensive approach and effort in cultural and community integration educational process, we will disseminate the materials and information through a series of workshops throughout 2014 in collaborative partnership with the Chin Community of Indiana, local churches, and experts in each of the areas. In addition, as soon as released, copies of the guidebook will be made available for all the refugees in Indianapolis free of charge.

Educational Presentations & Workshops: Towards Cultural Integration, Long-term and Sustained Community Development and Economic Self-sufficiency

As part of our efforts to assist our community members become self-sufficient economically and integrated culturally in their new society, BACI, in collaborative partnership with other service providers, continues to host educational workshops and information sessions on a variety of areas, including Citizenship and Green Card, Affordable Care Act, College Access and Success etc. The following are some of the workshops conducted or hosted during the past three months, during which, more than 200 new arrivals are served through these various workshops.

The newcomers, who will soon be able to exercise their democratic rights to "Freedom of Expression" in the form of voting in the United States, participating in the information session presented by Officers of the United States Citizenship and Immigration Services (USCIS), hosted by BACI on November 2, 2013.

Workshop conducted by lawyers and experts from our partners, and hosted at BACI where the refugees are provided the assistance with their Citizenship application, Green Card application, and family reunification application on November 9, 2013.

The participants at an educational presentation on Affordable Care Act, also widely known as Obamacare at BACI Center, on December 7, 2013. Workshop and Individualized application assistance with the Health Insurance Marketplace provided by the Navigators from partner organizations took place in the following weeks.

Meeting and Engagement with the New Arrivals: Our partner Southport High School hosted the visit by BACI Team, giving a presentation to mostly new arrivals about the importance of college education and the options available for them on November 18, 2013.

High Impact IUPUI and BACI Project-Wise Engagement

License Ngeimi Nau Zohkhenhnak Le Community Caah Hlawnak

Kan community chung Nu pahra (10) hlei nih Childcare Microenterprise Development Project (CMED) chungah training an kai i, tam deuh cu Cozah nih license a pek cang hna. Cheukhat cu Nau zohkhenh zong an thawk khawh cang. Thatein training a kai mi, License Certificate a ngah mi Nu le lei nih Childcare an kan tuah piak tikah, kan community thanchonnak le thahnemnak tampi an chuakpi lai timi zumhnak nganpi kan ngei. Zeiruangahdah kan fa le Childcare ah kan chiah hna ah a tha i, zei bantuk thahnemnak le hlawnak kan hmuh ve lai, timi atang lei bantukin tlawmte kan vun langter.

1) Fimthiamnak, Ngandamnak, le Nungphung Hlawnak: Na fa cu a himmi, a thianghlimmi inn ah thate in zokhen a si lai i, a kum he aa tlak ningin thanchonnak le fimthiamnak cawnpiak chih a si lai. Mah holh le nungphung tein zokhenh ding a si lai i, ngandamnak caah aa tlakmi ti-rawl pek asi fawn lai.

2) Innchungkhar Caah Phaisa/Sipuanzi Hlawnak: Nan fa lei Childcare ah nan chiah a si ahcun, Nu le Pa pahnih(2) in rian nan tuan khawh cang lai. Cuti a si ahcun, nan innchungkhar caah phaisa alutmi (family income) akai cang lai tinak a si. (Income tam deuh alut a si ahcun midang/cozah nih bawmhmi sinak in na luat tinak a si. Cucu thil tha a si i, duh a nung mi, le tuah a herhmi thil zong a si).

3) Upadi he pehtlai in Hlawnak: USA upadi ningin nan fa le Kum 13 tang pawl kha kumtlingmi (kum 18 le acung) nih zoh loin, aleng lei achuak/avak sawhsawh ahcun "Criminal Negligence" an timi "Felony" case in tazah cuai khawh na si. Cuvebantukin Cozah nih theihpi lomi inn-pa ah maw, nan fa le nan chiah i, phaisa nan pekmi (business/financial transaction) kha upadi he a kah (illegal) khawhmi a si fawn. License a ngeimi Childcare nihcun upadi ning loin thil na tuah sual lonak ding caah himnak le luatnak an pek.

4) Tax he petlai in Hlawnak: Childcare ah na fa na chiah caah, Childcare caah na hmanmi phaisa vialte cu Tax hlawnak (credit & exemption) a um. Kum tin in Tax Return na tuah tikah Tax Return phaisa tam deuh na ngah than lai tinak a si.

5) Community Caah Na Tuan Ve: Na fa le Childcare ah na chiah i, rian na tuan ve tikah Tax na pek ve lawng a si loin, nan innchungkhar cu mi dang/cozah sin in food stamp asi lo le adangdang bawmnak a eimi na si ti lo. Cucu midang caah le community caah na pek khawh ve cang i, na tuan khawh ve cang tinak a si.

Childcare kan community nih kan herh ning, abiapi ning, athahnem ning, le ahlawk ning kan thei cio bantukin, Nu le Pa, Community Upa, le innchungkhar cio zong nih kan fa le Childcare ah chiah cio ding le tanpi cio ding in kan in sawm duh ngaingai hna.

Childcare Min Le Address: Kan Community caah tiah Nau Zohkhehnak a thawk cangmi le tuandeuh ah athawk hnng dingmi hna an min le an address atang lei ah hin hmuh khawh an si. License cu Cozah nih apekmi hna an si. An sinah telephone in chawnh in Nua chiah man, a caan, a hmun kong fiang deuh in hal khawh a si lai.

Biak Thluai

7306 Chimney Rock Ct, Indianapolis, IN 46217
Tel: 317-200-3163; Email:
biakthluai82@gmail.com

Iang Tial

21 Bennington Road, Indianapolis, IN 46227
 Tel: 317-889-4336; Email: iangtial75@gmail.com

Men Sung

3243 Oak Tree Drive, Indianapolis, IN 46227
 Tel: 317-457-5457; Email: mensung1976@gmail.com

Ne Mya Mya Swe

1005 East Stop 11 Road, Indianapolis, IN 46227
 Tel: 317-889-1345 & 317-550-7472
 Email: naymyamyaswe@gmail.com

Phyo Phyo Kyaing

921 Burr Oak Drive, Indianapolis, IN 46217
 Tel: 317-874-7569 (C) & 317-644-2645 (H)
phyophyokyaing@gmail.com

Labya Lu Lu

7529 South Oak Drive, Indianapolis, IN 46227
 Tel: 317-966-6085; Email: shenlabya@gmail.com

Julie Mawi

5559 Chalan Ct, Indianapolis, IN 46227
 Tel: 317-701-1446 & 317-295-2177
 Email: mawijulie@yahoo.com

Mawi Mawi

5232 Appleseed Way, Indianapolis, IN 46217
 Tel: 317-671-4934; Email: parmawi07@gmail.com

Lian Huapi

243 Webb Drive, Indianapolis, IN-46227
 Tel: 317-414-9056; Email: lianhuapi@yahoo.com

NaingNaingLwin LongSang

536 Erber Ct., Indianapolis, IN 46227
 Tel: 317-886-4642; Email: naingnainglong@gmail.com

Ral Ruat Mawii

8201 Grenada Drive, Indianapolis, IN 46227
 Tel: 317-608-8321 (or) 317-717-4428
 Email: grace.ccit@gmail.com

MLK Day Service Project: BACI is partnering with the University of Indianapolis, Chin Community of Indiana, and the Falam Christian Church of Indianapolis in a day of community service on the Martin Luther King, Jr. holiday. The students will work at three separate locations painting and cleaning.

Photo: Under the leadership of BACI in collaboration with the City of Indianapolis and other partner organizations, the communities came together to engage in volunteer and community service at Indy Urban Acres Farm as part of the "Giving Back to the Community" Project on World Refugee Day 2013.

Please join us in celebrating
The 66th Anniversary of Chin National Day

Celebrated on February 22, 2014,

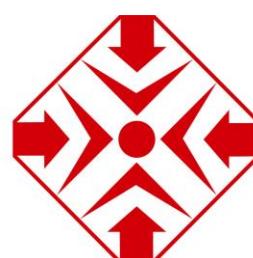
From 12:00 p.m. To 5:00 p.m.

At Southport Life Center,

4002 E. Southport Road, IN 46237

Toll Free: [855-626-4842](tel:855-626-4842) (855-MANG THA)

Website: MangThaRealEstate.com

MANG THA
 Real Estate, LLC

Hi pawl hi zulh ding ah a tha ti in Chin Civic meeting, Pastor le krihfa Upa pawl meeting tuahnak ah bia khiahmi an si. Chin Community of Indiana nih cun nawl bia tuah khawhnak nawl a ngei lo, a si na in kan mah community, kan za pi te caah a tha lai ti in ruah mi pawl cu kan mi pi nih zulh ding in mi pi sin ah a nawl hna. Kan pawng kam I a um mi miphundang pawl he rual rem te in kan that dir khawh nak ding caah hi pawl hi ruah channak ngan pi he tuah mi an si.

1. Birthday lawmhnak, inn than luh thlacamnak, pumnak, prayer meeting, le puai pakhat khat tuah hi mi tlawm mi inn ah tuah lo kha a tha, kan tuah asi ah cun motor 8-10 nak tam deuh park lo ding in inn ngei tu vial te kan in nawl hna. Puai tuah tik ah inn chung khar tlawm deuh in sawm kha a tha. Inn leng le/hram cung ah rawl dum ti kha tuah lo ah a tha. Asi khawh ah cun inn chung ah rawl dum ti nak kha tuah khawh I zuam ding.
2. Mi thi an um I kan I that pi tik ah Pastors, Krihfa upa pawl le chungkhar pawl awikhat ah a tam bik ah minung 50 nak tam lo ding cun motor 15 nak tam deuh inn pawng ah park lo ding in kan I zuam ciao ding. Kan I that pi tik ah zaan suimilam 11.00pm nak tlai deuh tiang I that pi lo ding. Biak inn funeral ruah zohnak can ah cun mipi pawl cu atam khawh chung in rat khawh I zuam ding.
3. Ruang thlah caan ah motor 15 leng I zulh lo ah a tha. Adang motor 15 nak tam deuh pawl cu normal traffic (punghman traffic sikan) rule kha zulh in kha hna I zuam ding.
4. Inn Garage chung ah gas rawl chuan lo I zuam ding. A si khawh tawkin mah leh inn chung teah chuan ding. Insurance company leh home owner association pawl ih phunglam buar he a khah caah tuah lo hrim I zuam hna uh si.
5. Inn pawngah hmun thur lei zei poh poh hlawn lo ding. A ruang cu environment safety phunlam humhimnak hih a duh lo mi si. Kan thilri chia hru, hnawm pawl kha a mah hlawh nak te ah hlawh leh chiah ding. Kan hnawm chia pawl kha mi inn pawng area asi lo ah public area miza pi um thlawnnak ah chiah hlawh lo ding.
6. Inn than kan cawk tik ah Home Owner Association phung lam zulh hrim hrim ding. Pawng kam minung an inn an zoh khen ning I cawn ding asi. Bianabia ah inn pawng hram an zoh khen ning, area inn hru kulh ning ..
7. Nghakchia kim 12 tang vialte kha nu leh pa upa pakhat khat zohkhen um pi an si lo ah cu mah lawng chhuah tir lo ding. Inn tual ah an mah lawng in len te celh, asi lo le thawn len, lam kam, lawm pawng ah an mah te lawng tluk, lek, bicycle cit vial te tuah tir lo ding. Lente an I celh duh ah cun lente celh nak hmun (playground) ah celh ding.
8. Kan fa le kim 8 tang asi mi pawl zoh khen tu ding ah cun kum 13 nak in a upa deuh mi asi lai. A ruang cu emergency (Ayipaw) ton sual tikah that e leh felfai te in tawan a la kho tu asi lai. A buak tlak in kan fale kum 8 asi lo ah kum 8 nak upa deuh pawl inn ah an mah te lawng chiah tak khawh an si le si lo cu nu le pa nih that e in bia khiah nak atuah lai.
9. Christmas carol singing vah tikah zan 8:00 PM nak tlai deuh tiang vah, tuah lo ding. Marion County public safety, mipi humhimnak caah nawl phunglam a chuah mi caan khiah mi hi Churches vialten zulh I zuam ding.
10. Public area, mi bu tam pi lak kan um caan le lampi dawr kan kal pah ah mi hmai ah asi lo ah lampi kal pah ah khaini hang, kunya hang, kunpawng hang, chil chak hrim hrim lo ding.
11. Kan inn pawng I a um mi pawl an inn area leh an ngeh mi thil rile hru kulh mi chung ah luh hrim hrim lo ding.

Crime He Petlai in Thei Tlei le I Ralrin Aherhmi

WBIW news nih an tialning ah, 2013 kum chung ah hin kum dang nak in 'lainawn' nak a tam khun ti a si. Indianapolis Metro Police Department (IMPD) zung nih an ngeihmi cazin ningin cun tukum 2013 chung ah, Indianapolis khua kiangkap lawng ah hin 117 hi lainawnnak a um tiin a si. 2006 kum lio ah hin lain awn nak 140 khes a rak um I, mah cu kum khawh cun tu kum hi a tam bik a si.

2006 in 2012 kum tiang kum 6 chung mithah lai nawnnak arak tlawm deuh ngai. 2011 kum ah lain awn mi 96, a rak um, 2012 kum ah 93 arak um I 2009 kum ah 99, 2008 kum ah 114 le 2007 kum ah 113 a rak um.

IMPD I biachimnak ngeitu Lt. Chris Bailey nih a chimnak ah cun Indianapolis I zipcodes zeimaw zat ah mah hi crime hi a cang deuh khun a ti. Cun, Indianapolis Northwest sang lei ah hin a tam khun a ti. 2013 kum lawng bak ah Indianapolis Northwest lei ah hin mithah lai nawnnak 30 a um. - *By Peter Biak*

Essay Contest: "The Importance of Community Integration"

Who is Eligible to enter the Competition?

- The candidate must be originally from Burma, presently living in the US
- Currently enrolled in High School or College

Criteria: The length of essay should be between 500 and 1000 words; Single spaced, 12 font size, duly typed in English a word file

The Winners Award - First Price: **iPad**; Second Price: **iPod**; Third Price: **EarPod**

Please submit your essay to essay@baci-indy.org no later than February 14, 2013, and the price will be presented at the Chin National Day Celebration on February 22, 2014.

Lt. Chris Bailey nih WishTV sin ah a chim chap rihmi cu 2013 kum chung lawng te ah minung thi lomi meithal in kahnak (non-fatal shooting) 325 a um. Mah tihin mithah le lai nawnnak a tongmi hna 79% cu cu hlan ah sual a tuah bal cangmi, tlaikhah a tong bal cangmi hna an si. 81% cu, cu tiin tlaikhah a tong bal cangmi misual thing an si a ti rih.

Marion County chung lawngte ah mah tihin mithah lainawn a karh ziahmah hlei ah inn boh le damiah zong cu an karh chih rih.

Tukum October thla ah a cangmi innluh hnawh I, thillak, lain awn le damiah taihmi hna kong he pehtlai in minung 11 cu mah tiin innbaoh le damiah taihnak hmuh in an tlaikhah cang tiah Marion County Prosecutor office nih WishTV sin ah an thanh. - *By Peter Biak*

**University / College Kai Na Duh Nain Tuah
Dan le Application Tuah Ding Lam Ah Bawm
Na Tul Pang Maw?**

Kan lo bawm thei dingmi cu

- Kawlram I degree ngah zo mi nih US ram sung ummi University, College, Community College phun phun ah admission hmuh thei ding ah a tulmi bawmhnak.
- Scholarship, Grants, Loan le Financial Aids dang dang phun phun sawknak ding hrang ah bawmhnak.
- College admission standardized test: TOFEL, GRE, ACT tivek test tuahnak ding hrang ah tulmi kan lo sim thei ding.

Contact: BACI Center
4925 Shelby Street #200
Indianapolis, IN 46227

Tel: 317-731-5537; Email: indy@baci-indy.org

မိတ်ကျန်းမာရေး၊ မိတ်ရောဂါ၊ နှင့် မိတ်မူမှန်ခြင်း ဆိုင်ရာ မိန့်ခေါ်မှုနှင့် အယူများများ

မိတ်ကျန်းမာရေးချို့တဲ့သူများကို အသုံးမကျသည့် သူများဟုထင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လောက်မှ ထိုယူဆချက်မှာ လွှဲမှားကြောင်းတွေမြင်နိုင်သည်။ မိတ်ရောဂါရှိသော သူများသည်လည်း အောင်မြင်ပြီး ချမ်းသာသည့် ဘဝကိုခံစားနိုင်ကြသည်။ မိတ်ဖိစီးမှုရှိနေခြင်း၊ မိတ်ခါတ်ကျခြင်း၊ အစားသောက် မူမမှန်ခြင်း၊ စသည့် ရောဂါခံစားရသည့် သူများသည်လည်း၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။ မဲ့ပေးနိုင်ကြသည်။ အိမ်နှင့် စီးပွားရေးများကို ပါပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြသည်။ မိတ်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်ပြီး အထင်မြင်လွှဲမှားသည့် အယူများများ ရှိသော်လည်း၊ အပြုသဘောဆောင်သည့် အရာများကောင်းသည့် အရာများလည်းရှိပါသည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ ခန့်တွင်၊ လူတို့သည် ကင်ဆာ ဆိုသည့် စကားလုံးကို တီးတိုးမှုမပြောရခဲ့ကြပေ။ ကင်ဆာရောဂါရလျှင် သေဖို့ဖြစ်ပြီဟု မှားယဉ်းစွာတွက်ချက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် လူများစွာတို့သည် ကင်ဆာရောဂါရှိသော်လည်း သက်တန်းပြည့် အသက်ရှင်ကြကြောင်းကို သိရသည်။ မိတ်ရောဂါသည် လည်းထိုကဲ့သို့ပင်။ မိတ်ရောဂါရှိသောသူများကို စခန်းသွင်း အကျဉ်းချုပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် မိတ်ရောဂါရှိနေကြသည့် သူများသည်လည်း အောင်မြင်ပြီး ပတ်ဝန်ကျန်း လူမှုအသိုင်းဝန်း အတွက် အကျိုးကောင်းများကို ဖြစ်စေနိုင်ကြသည်။ ကျန်းမာနေသည့် မိတ်နှင့် မိတ်ရောဂါ တို့မှာ တိုက်ရှိက်ဆန့်ကျင်သည့် အရာများ မဟုတ်ကြပေ။ ကျန်းမာနေသည့် မိတ်ဆိုသည့်မှာ၊ ပုံမှန်လုပ်ဆောင် နိုင်ခြင်း၊ အောင်မြင်မှုရှိခြင်း နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အံဝင်ခွင်ကျ နေနိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဘဝတွင် ကြံတွေရသည့် မိန့်ခေါ်မှာ၊ မိတ်အားယုံစရာ စသည့် အရာများကို ချိန်စတတ်ပြီး ကျော်လွှားနိုင်ခြင်း ကိုပင် ကျန်းမာနေသည့် မိတ်ဟုခေါ်ရပေမည်။

မိတ်မူမှန်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ကုသံ့သည့် မိတ်ရောဂါအခြေနေများကို ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ တွေးခေါ်၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၊ နှင့် အကျင့် ဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲသွားခြင်း စသည်များဖြင့် မြင်သာနိုင်သည်။ မိတ်ဖိစီးလွန်းခြင်း နှင့် နေ့စဉ် နေထိုင် သွားလာ အသက်ရှင်ခြင်း နှင့် လည်းပတ်သက်တတ်သည်။

မိတ်ရောဂါဆိုင်ရာ အယူများများ ကို အောက်ပါအတိုင်းတွေနိုင်သည်။

**Mental Health First Aid USA
Mental Health Association of Maryland, Missouri
Department of Mental Health
National Council for Behavioral Health
Published by Mental Health Association of Maryland
1301 York Road Suite 505 Lutherville, MD 21093**

- မိတ်မူမှန်သည့် သူများသည် ပျော်ညွှန်သည့်သူ သို့မဟုတ် ပင်ကိုယ်ညံဖျင်းသူများ။ ပျော်ရွင်ချင်လျှင်၊ ပျော်ရွင်လိုက် နိုင်သည်။ ပြသနာများကို လျှော့လျှော့ခြား မြှုပ်နှံပြသနာများ ပျောက်ကွယ်သွားမည်။ အထက်ပါ အယူအဆသည့် မှားယဉ်းပြီး အထိနာနိုင်သည့် အရာဖြစ်သည်။ မိတ်ရောဂါကို မိတ်တန်းပြုးဖြင့် မပျောက်စေနိုင်ပါ။ ပြသနာများကို လျှော့လျှော့ခြားသည် ပြသနာကို ပိုမိုဖြစ်စေသည်။ မိတ်ရောဂါဆိုင်ရာ ကုသမှုသည် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးကဲ့ပြားနိုင်သော်လည်း၊ ကျမ်းကျင်သည့် သူနှင့် စနစ်တကျ တိုင်ပင်ခြင်းသည် ပထမခြေလှမ်းဖြစ်သည်။ မိတ်ခါတ်ကျခြင်း၊ နှင့် တားဆောင်ရွက်ခြင်းတို့မှာ ဖြစ်ပါ။

• မိတ်ရောဂါရှိသောသူများသည် ကြမ်းကြပ်ကြသည်။

ရုံးရင်းဆန်းတော်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး မိတ်ရောဂါရှိသောသူများသည် သာမန်လူနှင့် ကွာခြားခြင်းမရှိပါ။ သူတေသနပြု တွေ့ရှိချက် အရ၊ မိတ်ရောဂါရှိသောသူများသည် မိတ်ရောဂါ မရှိသည့် သူများ၏ ရှိက်နှုက် နိုပ်ဆက် ခြင်းမျိုးကို ပိုခံရကြောင်းတွေရသည်။ လေးပုံတစ်ပုံထက်များသော မိတ်ရောဂါသည်များသည် ထိုကဲ့သို့ နိုပ်ဆက်ခြင်းမျိုးခံရသည့်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ တားဆောင်ရွက်ခြင်း၊ တွေ့ရသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အယူများများကို မိန့်ခေါ်ရင်ဆိုင် နိုင်ရန် အတွက် လေးလာသင်ယူရန်မှာလည်း အရေးကြီးလွှာသည်။

လျှင်စင်ရကလေးစောင့်ရှောက်ရေး ဌာန နှင့် အကျိုးခံစားခွင့်များ

ကျွန်ုပ်တို့လူမှုအသိုင်းအပိုင်းရှိအမျိုးသမီးများကိုလိုင်စင်ရှိသောနေအိမ်အခြေပြုကလေးစောင့်ရှောက်ရေးဌာနဖွင့်လှစ်နိုင်သူများအဖြစ် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသေးစားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် မှလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။ လိုင်စင်ကို အင်ဒီယားနာပြည်နယ်မှထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်ပြီး အဆိုပါ ဌာနများဖွင့်လှစ်သည့် အမျိုးသမီးများ၏ ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးဌာနသည် အစိုးရအသိမှတ်ပြခံရသည်။ အနည်းဆုံးအမျိုးသမီး(၁၀)ဦးသည် နေအိမ်အခြေပြုကလေးစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းကိုစတင်ဆောင်ရွက်နေပြီး(သို့)မကြာမိစတင်ကြတော့မည်ဖြစ်သည်။

ဘာကြောင့်အဆိုပါကလေးစောင့်ရှောက်ရေးဌာနများတွင် သင့်ကလေးကို အပ်နှုန်းသင့်သလဲ

၁။ ပညာရေး၊ ကျိုးမာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အကျိုးခံစားခွင့် – သင်၏ကလေးကိုလုပ်ခြိမ်တိတဲ့ပြီး အသက်အရွယ်အလိုက်သင့်လော်သည့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတတ်ပညာရှိစေမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သင့်ကလေးကိုယဉ်ကျေးမှုအရ၊ ဘာသာစကားအရ တွင်မက အရည်အချင်းပြည့်မီသော ပညာရေး၊ လုပ်ခြိမ်တိချုပ်သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်အစားအစာရရှိစေမည်။

၂။ မိသားစုစီးပွားရေးရလာဒ်ကောင်းခြင်း – သင်နှင့်သင့်အိမ်ထောင်ဖက် J ဦးစလုံး အလုပ်လုပ်နိုင်ပြီး ဝင်ငွေပိုမိုရှိကာ မိသားစုဝင်ငွေပိုကောင်းလာပြီး နောက်ထပ်အခြားကိုမြှုပ်နှံနေရခြင်း၊ လူမှုမှုလုပ်ရေးဌာနများသို့ အကုအညီတောင်းနေရခြင်းမရှိတော့ပေ။ (ကျေးဇူးပြပြီးမှတ်သားရန်မှာ လူမှုမှုလုပ်ရေးငွေကြေးထောက်ပုံမှာ သင့်အိမ်နှင့်ချင်းများ ကြိုးစားပမ်းစားရှုရဖွံ့ဖြိုးပေးဆောင်သောအခွန်ငွေများမှလာခြင်းဖြစ်သည်။)

၃။ အခွန်အကျိုးခံစားခွင့် – သင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအတွက်ကုန်ကျင့်များသည် အခွန်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နှစ်စဉ်သင်အခွန်ဆောင်တိုင်း ပိုက်ဆံပုံရမည်။

၄။ ဥပဒေကြောင်းအရ အကျိုးခံစားခွင့် – သင့်ကလေးကို လေ့ကျင့်တတ်မြောက်ထားသည့် လိုင်စင်ရအမျိုးသမီးများမှာ စောင့်ရှောက်သည်ဆိုလျှင် သင့်အတွက် ရာဇ်ဝတ်မှုမြောက်စေသည့် အသက် ၁၃ နှစ်အောက်ကလေးများကို အရွယ်ရောက်သူ၏ကြီးကြပ်မှုမရှိပဲ ကလေးလစ်လျှေမှုဖြစ်စေခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးသည်။ တရားမဟုတ်သောကလေးစောင့်ရှောက်သူထံကလေးထိန်းခပ်းဆောင်ခြင်းသည် ဥပဒေကိုချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်ပြီး တချိန်မဟုတ်တချိန် ပြသနာရှိလာနိုင်သည်။

၅။ လူမှုအသိုင်းအပိုင်းအားပေးဆပ်ခြင်း – နောက်ဆုံးအနေဖြင့် သင်အလုပ်လုပ်၊ အခွန်ဆောင်ပြီး အကောင်းလက္ခဏာဆောင်သော တရားဝင်သည့်လုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ခြင်း၊ သင့်ဘေးပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် အခြားသူများကိုကျည်ခြင်း၊ သင့်ကလေးများကို စနစ်တကျကလေးစောင့်ရှောက်သည့် ဌာနကိုပို့ဆောင်ခြင်းဖြင့် သင်သည် သင့်၏ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုအသိုင်းအပိုင်းအား ပေးဆပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးဌာနကြောင့်သင့်နှင့်သင့်မိသားစုအတွက် အကျိုးခံစားခွင့်များကိုဖြူငါးပြီး ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် မိမိတို့အသိင်းအပိုင်းရှိ ကလေးမိခင်များအား ကိုပိတိုင်အလုပ်လုပ်ပြီး မိသားစုနှင့်သင့်ယောကျားကိုကူညီနိုင်စေရန် စနစ်တကျတတ်မြောက်သင်ကြားထားသော ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးဌာနများကို ငွေးတို့၏ကလေးများ ပို့ဆောင်ရန်တိုက်တွန်းလိုသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အိမ်ပိုင်များ၊ အိမ်နှီးချင်းများကိုလည်း ယခုဆောင်ရွက်မှုများတွင်ပါဝင်ပြီး ထောက်ခံမှုများ ပြုလုပ်ကြရန်ဖိတ်ခေါ်လိုသည်။

ကလေးစောင့်ရှောက်ဌာနများလိုအပ်မှုကိုပြည့်စုစွာသဘောပေါက်ပြီးငွေးတို့ကောင်းမွန်သည့်စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုများဖြင့်မိမိတို့အသိင်းအပိုင်းတရုပ်းအတွက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အသင်းတော်ဘုရားကျောင်းများနှင့် လူမျိုးစုံအသိင်းအပိုင်းခေါင်းဆောင်များကိုလည်း လိုင်စင်ရကလေးစောင့်ရှောက်သူများပေါ်ပေါက်စေရန်စတင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဖြင့် စနစ်တကျမိမိတို့ အသိင်းအပိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင်ပါဝင်ထောက်ပံ့မှုများပေးရန်အားပေးတိုက်တွန်းလိုပါသည်။

ဝန်ဆောင်မှုများ

- ✓ ဘာသာစကားတိုးတက်စေရန်
(အောင်လိပ်နှင့် မြန်မာ)
- ✓ တိတွင်ဖန်တီးနိုင်စွမ်းအနေပညာ
- ✓ ပုံပြင်ပြောရှိန်
- ✓ အဟာရရှိသောမနက်တာ၊ နေ့လည်စာနှင့် သာရော့များ

BLOSSOM CHILD CARE

(လိုင်စင်နံပါတ်#49-491083)

ဆက်သွယ်ယေးမြန်းရန်

မနေမြေမြေဆွဲ

(၃၁၇) ရေဇ် ၁၃၄၅ (အိမ်)

(၃၁၇) ဦးက ၇၄၂၂ (လက်ဂိုင်ဖန်း)

လိပ်စာ

1005 E Stop 11 Rd, Indianapolis, IN 46227

(Shelby St.နှင့် Stop 11 Road ဒေါ်

YMCA ကျောင်းအနီး

ဖွင့်ချိန်။ ။ နံနက် ၈ နာရီမှ ညနေ ၆ နာရီ
(အချိန်ပြည့်နှင့် အချိန်ပိုင်း)

(အိမ်းရှိ၏ အတားအသောက်ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းနှင့်

တိုက်ညီမှုရှိသောအစီအစဉ်အရကျားမွေးသည်)

- ✓ လိမ္မာယဉ်ကျေးမှုနှင့်
ကောင်းမွန်သောအမှုအကျင့်များရရှိစေရန်
- ✓ လုံခြုံ၊ ကျယ်ပြန်၊ သောခြုံ၊ အနော်နှင့်
ကလေးကတားစရာများ
- ✓ ကလေးထိန်းခေါ်အတွက်အစိုးရမှုပောက်ပံ့ခြင်း
လက်ခံသည်။

ဖွင့်ရက်။ ။ တန်လံ့နေ့မှ သောကြာနေ့

အသက်။ ။ ၂ နှစ်နှင့် အထက်

နောကလေးတိန်းကျောင်းဖွံ့ဖြိုးပြ

- နေ့ရက်။ ။ တန်္တာနေ့မှ သောကြာနေ့အထိ (Monday to Friday)
- အချိန်။ ။ နံနက် နောရီ မှ ညနေ ၆ နာရီ (8 am to 6 pm)
- သင်ကြားပေးမည့်ဘာသာရပ်။ ။ (a) ကျမ်းစာ (Bible)
 (b) မြန်မာစာ (Burmese)
 (c) အင်ဂါပ်စာ (English)
 (d) ဂီတ (Music)

အသက် ၃ နှစ် မှ ၅ နှစ်

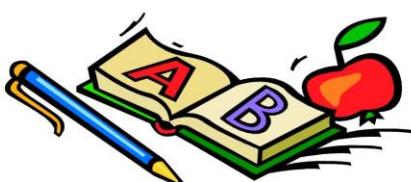

- အစားအသောက်။ ။ နံနက်စာ (Breakfast)
 နှေ့လည်စာ (Lunch)
 သရေစာ (Snack)
- ဆက်သွယ်ရန်။ ။ Labya Lu Lu
 ဖုန်း - 317 966 6085
 Address: 7529 S. Oak Dr,
 Indianapolis, IN (46227 – 5414)

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T
 U V W X Y Z

Chin Suh Day Care

In Home Child Care Provider
 Child Care Certified
 CPR & First Aid Certified

- ✓ Snacks and meal served
- ✓ Homework help
- ✓ Age appropriate toys and books
- ✓ Learning Bible stories

Operating hours: 6:00am-4:00pm
 Accepting 3 years & above
 1 child \$100 per week

Visit us today @
 5559 Chalan Ct,
 Indianapolis, In 46227

Cell No: 317-701-1440
 Email: mawijulie@yahoo.com

In partnership with IUPUI and University of Indianapolis

INDIANA UNIVERSITY

The students on IUPUI Campus: As part of our High Impact Project jointly implemented with faculty and the International Studies Students at Indiana University Purdue University Indianapolis, our Students at Upward College Program, together with the students from the University of Indianapolis enjoyed Campus Tour, Games, and Food in addition to one-on-one highly interactive in computer lab engagement - Fall 2013.

ACKNOWLEDGEMENT

Printing sponsored by Franciscan St. Francis Health. Any opinions expressed are those of the authors and are not necessarily shared by Franciscan St. Francis Health. The content does not constitute medical advice. For medical questions, please call your physician. In an emergency situation, call 911.

 Franciscan
ST. FRANCIS HEALTH

BACI Open House

Sharing & Celebrating the Community Achievement - featuring the women who are kick-starting their own **Childcare Microenterprise**, honoring outstanding students at BACI Upward College Program, and meeting the AmeriCorps. Friends, families, and members of our community are cordially invited to this family friendly event.

*Date: January 20, 2014; Time: 5:30 pm - 8:30 pm
Place: BACI Center*

The Documentary Video will be released at the Celebration.